

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/22/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8519201636
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8519201636.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a členiek senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Ingrid Kalinákovej, v právnej veci navrhovateľky: U. M., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom L. XX/XXX, XXX XX Z., prechodne F. E. - B., n.o., X. E. č. XXX, zastúpená JUDr. Mariánom Gelenekym, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Garbiarska 20, 064 01 Stará Ľubovňa, proti osobám, ktoré podľa návrhu sú povinné platiť výživné - deťom navrhovateľky: 1/ L. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. XXX/XX, XXX XX Z., 2/ R. M., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Na rovni XXX/XX, XXX XX Z., 3/ U. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Na rovni XXX/XX, XXX XX Z., 4/ X. P., nar. X.X.XXXX, trvale bytom L. XXX/XX, XXX XX Z., v konaní o určenie výživného detí voči rodičovi, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní L. M. proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 2Pc/25/2019-77 zo dňa 20.12.2019, takto

rozhodol:

I. M e n í uznesenie spôsobom, ktorým po dobu trvania neodkladného opatrenia nariaďuje:
Osobe, ktorá podľa návrhu má platiť výživné v 1/ rade, L. M., je p o v i n n ý platiť navrhovateľke U. M. výživné v sume 10,- eur mesačne, vždy do 10. dňa v mesiaci vopred.
Osobe, ktorá podľa návrhu má platiť výživné v 2/ rade, R. M., je p o v i n n ý platiť navrhovateľke U. M. výživné v sume 10,- eur mesačne, vždy do 10. dňa v mesiaci vopred.
Osobe, ktorá podľa návrhu má platiť výživné v 3/ rade, U. F., je p o v i n n á platiť navrhovateľke U. M. výživné v sume 10,- eur mesačne, vždy do 10. dňa v mesiaci vopred.

II. V prevyšujúcej časti návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

III. Nariadené neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 2Pc/25/2019.

o d ô v o d n e n i e :

I. Predmet konania

1. Navrhovateľka sa podaným návrhom domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd zaviazal deti navrhovateľky prispievať jej na výživu v nevyhnutnej miere, každý po 30,- eur mesačne, vždy do 10. dňa v mesiaci vopred.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Stará Ľubovňa ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým uznesením rozhodol, cit.:

„I. Súd n a r i a ě u j e neodkladné opatrenie v tomto znení:

„Osoba, ktorá podľa návrhu má platiť výživné v 1/ rade L. M., je p o v i n n ý platiť navrhovateľke U. M. výživné v nevyhnutnej miere v sume 15 eur mesačne vždy do 10-tého dňa v mesiaci vopred.

Osoba, ktorá podľa návrhu má platiť výživné v 2/ rade R. M., je p o v i n n ý platiť navrhovateľke U. M. výživné v nevyhnutnej miere v sume 7 eur mesačne vždy do 10-tého dňa v mesiaci vopred. Osoba, ktorá podľa návrhu má platiť výživné v 3/ rade U. F., je p o v i n n á platiť navrhovateľke U. M. výživné v nevyhnutnej miere v sume 10 eur mesačne vždy do 10-tého dňa v mesiaci vopred“.

II. V prevyšujúcej časti návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

III. Trvanie neodkladného opatrenia je časovo obmedzené do právoplatnosti rozhodnutia veci samej.“

3. Navrhovateľka je matkou osôb, ktorej podľa návrhu majú platiť výživné, jej manžel zomrel, teda voči nemu si výživné nemôže uplatniť. Navrhovateľka je vo veku 83 rokov, vzhľadom na vek a zdravotný stav nie je schopná sama sa o seba postarať, preto je umiestnená v zariadení F., n.o., iné zariadenie v okrese F. nemá voľné miesto. Priemerné mesačné náklady za pobyt v tomto zariadení predstavujú sumu 498,60 eur, pričom príjem navrhovateľky je v sume 472,40 eur, spočívajúci v starobnom a vdovskom dôchodku, nepostačuje na krytie nákladov. V priemere chýba navrhovateľke suma 26,20 eur mesačne. K októbru 2019 má nedoplatok v sume 142,21 eur.

4. Deti navrhovateľky v 1. až v 3. rade (L. M., R. M. a U. F.) sú schopné samé sa živiť, všetky majú príjem buď zo závislej činnosti alebo z podnikateľskej činnosti. Súd ich zaviazal platením výživného v nevyhnutnej miere, v pomere, ktorý zodpovedá ich schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom k schopnostiam, možnostiam a k majetkovým pomerom ostatných detí. Pokiaľ ide o osobu, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné v 4. rade, X. P., tá ako vyplýva z lustrácie sociálnej poisťovne je poberateľkou len invalidného dôchodku v sume 287,10 eur mesačne, pričom z tohto dôchodku sa jej vykonávajú zrážky v sume 25,63 eur. Jej príjem je veľmi nízky na krytie jej vlastných potrieb, vzhľadom na jej zdravotný stav nie je schopná prispievať svojej matke na výživu. V prevyšujúcej časti sú návrh na nariadenie neodkladného opatrenia ako nedôvodný zamietol.

5. Trvanie neodkladného opatrenia je časovo obmedzené na čas do právoplatného skončenia veci samej.

III. Obsah podaného odvolania

6. Proti uzneseniu podal odvolanie L. M., považujúc ho za nesprávne, nespravodlivé a nezákonné. S matkou viac ako 30 rokov nekomunikujú, nemajú v podstate žiaden vzťah. Matka ho nenavštívila ani nikoho z jeho rodiny, dokonca ani vtedy, keď syn prišiel nešťastne o nohy. Invalidný dôchodok X. P. je výsledkom jej nadmerného užívania alkoholu, spôsobila si dlhy, ktoré sú jej zrážané z dôchodku. Všetko, čo dnes má, nadobudla prakticky od matky. R. M. je živnostník, svoj príjem si optimalizuje, nemožno preto vychádzať z jeho vymeriavacieho základu. Pri U. F. bola zohľadnená jej dočasná práceneschopnosť, je zrejmé, že pokiaľ bola zdravá, jej príjem bol porovnateľný s príjmom odvolateľa. S prihliadnutím na vzťah matky k jeho osobe má za to, že by bolo spravodlivé, aby všetci súrodenci prispievali rovnakou sumou, aj keď v rámci dokazovania vo veci samej bude navrhovať zamietnutie návrhu.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

7. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) v spojení s ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj ako „CSP“) preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a zistil, že odvolanie bolo podané dôvodne.

8. Z obsahu podaného návrhu je zrejmé, že navrhovateľka je starobnou dôchodkyňou, mesačne disponuje príjmom vo výške 472,40 eur. Keďže nie je schopná sa o seba samostatne postarať, bola umiestnená do zariadenia F. E. - B., n.o., mesačné náklady v ktorom činia sumu 498,60 eur. Matematickým prepočtom je zrejmé, že navrhovateľke chýba do úhrady nákladov suma po zaokruhlení 30,- eur mesačne. nie je v možnostiach navrhovateľky zvýšiť si svoj príjem, preto je odkázaná po smrti manžela na výživné od svojich detí (§ 66 a nasl. zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

9. Porovnávajúc možnosti, schopnosti a majetkové pomery detí, proti ktorým návrh smeruje, súd prvej inštancie napadnutým uznesením nariadil platiť im výživné v odlišnej výške. Odvolací súd sa skutkovými zisteniami nestotožňuje, zaujíma vo veci aj odlišný právny názor.

10. Z obsahu napadnutého uznesenia je zrejmé, že U. F. poberá čiastočný invalidný dôchodok vo výške 332 eur, zároveň je zamestnankyňou Obce Z.. Jej dočasná práceneschopnosť bola skončená v októbri roku 2019, v čase rozhodovania súdu prvej inštancie jej hrubý príjem zo zamestnania popri invalidnom dôchodku predstavoval 854,- eur, ako to sama uvádza vo vyjadrení k návrhu vo veci samej.

11. Čo sa týka R. M., tento je živnostníkom, uplatňujúcim si výdavky, vynaložené na výkon jeho podnikateľskej činnosti. Ak súd prvej inštancie vzal do úvahy len vymeriavací základ, zistený lustráciami, nemusel mať objektívny obraz o možnostiach, schopnostiach a majetkových pomeroch účastníka konania.

12. Ratio preskúmvanej veci je zákonná povinnosť detí prispievať na výživu svojej matky, navrhovateľky, v nevyhutej sume, ktorú matka potrebuje na úhradu nákladov pobytu v zariadení, v ktorom je umiestnená. Vychádzajúc z výšky dôchodku matky, táto má mesačný nedoplatok v sume zhruba 30,- eur, na ktorého zaplatení by sa mali pomerne podieľať deti navrhovateľky. Pri učení výšky jednotlivých vyživovacích povinností je potrebné brať zreteľ na to, že odvolateľ, L. M., disponuje porovnateľným mesačným príjmom ako jeho sestra, U. F., nie je preto dôvodné v ich prípade určovať odlišnú výšku výživného, v neprospech odvolateľa. Navyše, po rozpočítaní sumy 30,- eur je každé dieťa povinné platiť len 10,- eur mesačne, čo je zanedbateľná suma, zaplatenie ktorej je aj v možnostiach, schopnostiach a majetkových pomeroch R. M..

13. Odvolací súd samozrejme neopomína X. P., zohľadňuje však výšku jej dôchodku a zrážok z neho vykonávaných. Súd má osvedčené, že tento účastník konania sa príjmovovo pohybuje na úrovni minimálnej mzdy, preto v jej prípade aj suma 10,- eur, pomerovo k jej príjmu, by mohla ohroziť uspokojovanie jej životných potrieb. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenie preto súd prvej inštancie správne postupoval, keď návrh voči nej zamietol.

14. Za daného stavu odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie postupom vyplývajúcim z ust. § 388 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti uznesenia.

15. Súd prvej inštancie správne zdôraznil, že neodkladným opatrením sa sleduje dočasná úprava pomerov, ktorá neprujudikuje rozhodnutie vo veci samej. Po vykonanom dokazovaní nie je vylúčené zistenie odlišného skutočného stavu veci, ktorému bude zodpovedať odlišný právny záver.

16. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).